

Analys: Vad kommer beslutet att avsluta importtullarna på kinesiska moduler få för konsekvenser?

Att exakt säga vad beslutet att inte längre belägga kinesiska solcellsmoduler med tull kommer att innebära är i omöjligt, men en trolig effekt är att vi får se ett globalt skifte i modulleveranserna, lägre modulpriser och en växande europeisk marknad. En marknad som varit långt ifrån rekordutbyggnaden 2011.

Kinas omstrukturering av solcellsstöden

2017 stod Kina för över hälften av den årliga installerade solcellseffekten i världen. Men i juni i år sänkte plötsligt Kinas Nationella Energiadministration (NEA) kraftigt de inhemska inmatningstarifferna för solel. Bedömare tror att den kinesiska marknaden kommer att gå ner från de 53 GW som installerades under 2017. Tidigare förutspåddes den kinesiska marknaden under 2018 landa på omkring 40–50 GW, men det är mer troligt att det endast kommer att ha installerats 30–40 GW i Kina när året summeras.

Beslutet att kraftigt sänka inmatningstarifferna beror på att Kina de senaste åren betalat ett högt pris för sin solcellsutbyggnad. Tarifferna innan juni låg på motsvarande 70–95 öre/kWh (beroende på storlek). Inmatningstariffsystemet hade heller inget övre tak, vilket innebar att alla anläggningar som byggdes i Kina var säkra på att få de förutbestämda tarifferna. Detta medan man på många andra håll i världen övergått till regelverk som bygger på egenkonsumtion för distribuerade solcellssystem samt anbudsprogram för solcellsparker.

I ett anbudsprogram konkurrensutsätts alla projekt, vilket pressar priserna och garanterar att köparen inte betalar onödigt mycket för solelen. På andra håll i världen upphandlades solcellsparker i anbudsprogram för mellan 20 och 50 öre/kWh, vilket var betydligt lägre än vad man via inmatningstarifferna betalade för i Kina. Det fick den kinesiska administrationen att reagera och i Kina strukturerar de nu om sina stödsystem, vilket i år inkluderar ett omedelbart stopp av utbyggnaden av större system samt en kraftig sänkning av inmatningstarifferna för solcellsparker och mindre distribuerade solcellssystem.

I stället ska Kina gå över till ett anbudsprogram för solcellsparker och begränsade incitamentsprogram för småskaliga distribuerade anläggningar. Den kinesiska statens åtgärder för att slippa betala onödigt mycket för sin solcellsutbyggnad kommer innebära att det kommer bli ett hack i utbyggnadstakten i Kina under 2018 och 2019, men efter 2020 förväntas den kinesiska marknaden ta fart igen.

Även om det var ett klokt beslut av Kina att omstrukturera sin solelpolicy kom beslutet både plötsligt och oväntat. För de kinesiska modultillverkarna var inte inställda på en mindre marknad, utan hade tvärtom planer på en ökning av modulproduktionskapaciteten på runt ytterligare 19 GW/år. När en stor del av världsmarknaden nu försvinner, samtidigt som nya modulfabriker byggs, kommer det innebära ett stort överflöd av moduler på den globala marknaden. En sådan situation leder såklart till stor prispress och ett kraftigt dropp i modulpriser den närmaste tiden. Analytiker pratar om ett prisdropp på 20–40 % för moduler bara i år. Bland annat har Bloomberg New Energy Finance (BNEF) förutspått att monokristallina

kiselmödel skulle kosta endast 0,24 \$/W före årets slut. Dessa analyser stärktes redan inom en vecka från det att Kina informerade om sina tariffsänkningar, då både PVInsights and EnergyTrend rapporterade globala medelpriser på strax under 0,3 \$/W.

Prisfallet kommer sätta stor press på de stora modultillverkarna i världen, främst de kinesiska. Modultillverkarna har redan i dag låga marginaler och konkurser för några modultillverkare är inte otroligt. Det är därför viktigt att beakta varifrån man köper, och om modulgarantierna fortfarande kommer att gälla efter konkurs.

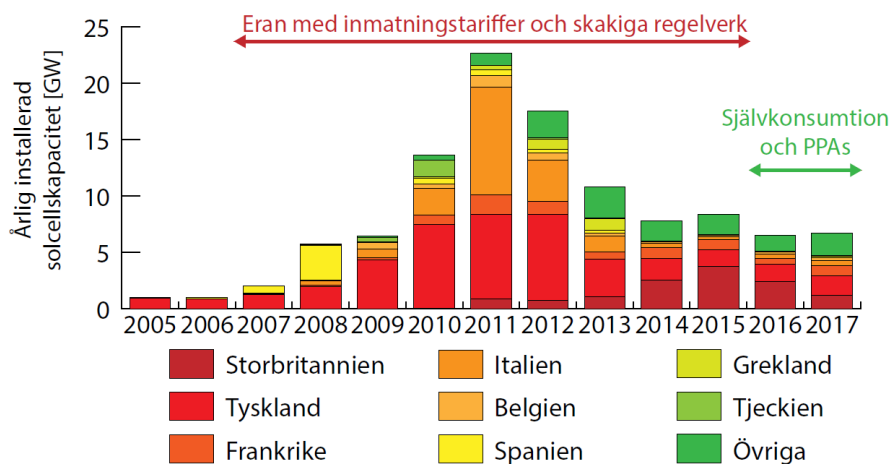
2008 upplevde den globala solcellsmarknaden en liknade situation där efterfrågan sjönk i då kritiska marknader, vilket då ledde till ett kraftigt överskott av modulproduktion och således snabbt sjunkande modulpriser, vilket i sin tur öppnade upp för helt nya marknader på andra håll i världen. Då blev det ett hack i installationstakten men prisutvecklingen ledde bara efter något år till en ännu större global solcellsmarknad.

Slopade importtullar borgar för en växande europeisk solcellsmarknad

Det är alltså i ett läge med förväntat överutbud av moduler och snabbt sjunkande priser som nu EU-kommissionen tillslut tar bort importtullarna och Minimum Import Price-regelverket (MIP) för solceller och moduler från Kina. Vad kommer det då innebära för solcellsutbyggnaden i EU?

Jo, först och främst får vi nog se ett skifte i de globala modulleveranserna. De fabriker som de senaste åren byggts i Sydostasien för att leverera moduler till den europeiska solcellsmarknaden (för att därmed slippa tullarna) kommer nu troligtvis att skifta till att leverera till den snabbt växande indiska marknaden. I Indien pågår nämligen processen att införa skyddstullar på 15–25 % för att skydda sin inhemska industri mot den kinesiska modultillverkningen. Men länder som Malaysia, Thailand, Turkiet och Vietnam kommer troligtvis vara undantagna dessa skyddstullar.

Istället för moduler från Sydostasien kommer nu EU-marknaden troligtvis fyllas med moduler tillverkade i Kina. Dels på grund av de slopade tullarna, men också på grund av överutbudet av moduler då den kinesiska marknaden förväntas bli mindre.

Figur 1. Årlig installerad solcellseffekt i Europa.

Den europeiska solcellsmarknaden har efter eran med generösa inmatningstariffer de senaste åren sett betydligt lägre installationsvolym.

Men nu presenterar den europeiska branschorganisationen SolarPower Europe prognoser med en marknadstillväxt på 3–4 % för 2018, 5–6 % för 2019 och därefter en snabbare ökning. En utveckling som troligtvis kommer att påskyndas av att man redan nu börjar se effekterna av det kraftiga globala överskottet på solcellsmoduler på de europeiska modulpriserna.

PV Magazine har rapporterat att medelpriset för standard multikristallina moduler var 0,37 \$/W i slutet av augusti 2018. Därmed har modulpriserna på den europeiska marknaden sjunkit med 3 % bara i jämförelse med för en månad sedan och 18 % sedan januari i år. Det kan sättas i relation till EUs MIP-nivåer för kinesiska moduler som från och med första juli i år sänktes till 0,35 \$/W för multikristallina moduler och 0,41 \$/W för monokristallina moduler.

Att slopandet av importtullarna på kinesiska moduler kommer att accelerera prisnedgången på moduler inom EU ner mot de priser på 0,3 \$/W som rapporteras globalt, är inte någon vågad gissning.

Det som gör detta väldigt spännande är att det under sommaren samtidigt kommit allt fler rapporter om enskilda solcellsprojekt som projekteras utan statliga stöd eller inom anbudsprogram. Rapporterna har kommit från länder som Spanien, Italien, Frankrike, Storbritannien och Portugal. Även om den europeiska marknaden inom närtid fortfarande kommer vara beroende av olika nationella stödprogram innebär lägre modulpriser att fler projekt framöver kan realiseras utan stöd, och det i ett ökande antal länder.

EU-kommissionens beslut om att avsluta handelsåtgärderna för kinesiska solceller och moduler kan därför innebära en andra våg av snabb solcellsutbyggnad i Europa. Skillnaden är att denna gång är priserna betydligt lägre, vilket gör att det inte krävs lika kostsamma stödsystem eller inga stöd alls. Det kommer innebära att utbyggnaden denna gång inte begränsas av olika statliga stödbudgetar i samma utsträckning, vilket borgar för en stabilare och mer ihållande utbyggnad av solceller i Europa framöver.